

Handläggare
Mikaela Ring
Telefon: 08-50824661**Till**
Skärholmens stadsdelsnämnd
2025-06-12

Remiss av Stockholms stads kemikalieplan 2025-2031, KS 2025/145.

Svar på remiss

Förvaltningens förslag till beslut

Stadsdelsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och lämnar det som svar på remissen.

Sammanfattning

Föreslagen kemikalieplan 2025 – 2031 konkretiserar vilka åtgärder som behöver vidtas för att nå miljöprogrammets mål ”Ett giftfritt Stockholm”. För att nå målet måste bland annat sårbara grupper skyddas och särskilt hälsovådliga och svårnedbrytbara kemikalier fasas ut ur stadens verksamheter.

Förvaltningen ställer sig positiv till föreslagen kemikalieplan och utpekade åtgärder, men ser att kemikaliecentrum kommer spela en avgörande roll i förverkligandet av planen, särskilt genom att tillhandahålla stöd, vägledning och spetskompetens som saknas ute i verksamheterna. Bland annat ser förvaltningen att uppföljning av kemikaliekraav är en utmaning för verksamheterna, där stöd från kemikaliecentrum är av stor betydelse.

Bakgrund

Stadsdelsnämnden har fått en remiss från kommunstyrelsen om kemikalieplan 2025 - 2031 för Stockholms stad, för yttrande senast 2025-06-23.

Ärendet

I Stockholm stads miljöprogram 2030 ingår målet ”Ett giftfritt Stockholm” och delmålet ”Minskad användning och spridning av skadliga ämnen”. Den föreslagna kemikalieplanen konkretiserar vilka åtgärder som behöver vidtas av stadens verksamheter för att nå miljöprogrammets mål.

Kemikalieplanen är uppdelad i sju åtgärdsområden enligt nedan:

- Upphandling och inköp
- Bygg- och anläggningsmaterial
- Stadens kemikaliehantering
- Växtskyddsmedel
- Tillsyn och kontroll
- Miljögiftsövervakning
- Särskilt känsliga grupper

I enlighet med miljöprogrammet tar föreslagen kemikalieplan särskild hänsyn till de grupper som är mest sårbara för påverkan från kemikalier, nämligen barn, unga och kvinnor i fertil ålder. Ämnen som är cancerframkallande, reproduktionsskadliga, kraftigt allergiframkallande och mycket svårnedbrytbara, däribland PFAS, bisfenoler och ftalater, ska fasas ut ur stadens verksamheter, och riskerna med kemiska ämnen ska i allmänhet minska.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för medborgarservice och stadsmiljö.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen föreslår att stadsdelsnämnden beslutar att godkänna tjänsteutlåtandet som svar på remissen.

Förvaltningen ställer sig positiv till föreslagen kemikalieplan och utpekade åtgärder. Att kemikalieplanen har ett särskilt fokus på sårbara grupper och utfasningen av särskilt hälsovådliga och svårnedbrytbara ämnen är mycket positivt och utgör en viktig förutsättning för att bidra till miljöprogrammets mål om ett giftfritt Stockholm.

Förvaltningen ser att kemikaliecentrum kommer spela en avgörande roll för arbetet med att implementera den föreslagna kemikalieplanen. Såsom lyfts i kemikalieplanen saknas ofta den spetskompetens som krävs för att göra kemikalierelaterade avvägningar och bedömningar ute i förvaltningarna. Att kunna få råd och vägledning, stöd i upphandlingar och kompetenshöjande insatser från kemikaliecentrum är därför av stor vikt.

Förvaltningen ser en utmaning i att, i enlighet med föreslagen åtgärd 1.2 och 2.3, lyckas följa upp ställda kemikaliekrav under avtalstiden. Ansvar för denna typ av uppföljning ligger på verksamheterna själva, som ofta saknar tid, resurser och tillräcklig spetskunskap för att kunna följa upp kraven på ett tillfredställande sätt. Här ser förvaltningen ett behov av stöd från kemikaliecentrum.

Barnkonsekvensanalys

Barn och unga är extra känsliga för påverkan från kemiska ämnen och förvaltningen ser därför mycket positivt på att föreslagen kemikalieplan lyfter barn och ungas vardag som ett prioriterat insatsområde. Att, i enlighet med föreslagen kemikalieplan, fasa ut farliga kemikalier från stadens verksamheter innebär att barn och unga får en mer hälsosam miljö att vistas i, exempelvis på förskolor, skolor och lekplatser. Detta minskar risken för exponering för ämnen som kan skada deras utveckling och hälsa.

Jämställdhetsanalys

Särskild hänsyn behöver tas till gravida kvinnor, eftersom barn är som allra mest sårbara för kemiska ämnen när de ligger i magen. Förvaltningen ser därför mycket positivt på att föreslagen kemikalieplan lyfter kvinnor i fertil ålder som ett prioriterat insatsområde. Genom att arbeta för minskad användning av farliga kemikalier med fokus på kvinnodominerade arbetsplatser bidrar föreslagen kemikalieplan inte bara till att skydda arbetstagarnas hälsa, utan också till att minska risken för fosterskador.

Föreslagen kemikalieplan har dock också ett fokus på att minska användningen av farliga kemikalier inom bygg- och anläggningssektorn – en traditionellt mansdominerad bransch. Kemikalieplanen bidrar därmed till en säkrare och mer hälsosam arbetsmiljö för alla.

Lisa Kinnari

Stadsdelsdirektör

Skärholmens

stadsdelsförvaltning

Charlotta Östholm

Avdelningschef

Skärholmens

stadsdelsförvaltning

Bilagor

1. Bilaga Kemikalieplan 2025-2031
2. Bilaga Protokoll 1-2025
3. Bilaga Stockholms stads kemikalieplan 2025-2031
4. Remiss av Stockholms stads kemikalieplan 2025-20231, Dnr KS 2025-145

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Lisa Kinnari, Stadsdelsdirektör	2025-06-02
Charlotta Östholm, Avdelningschef	2025-06-02